

C239 – LEE35

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2006-2007

5 juli 2007

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR LEEFMILIEU EN NATUUR, LANDBOUW, VISSERIJ EN
PLATTELANDSBELEID EN RUIMTELIJKE ORDENING EN ONROEREND ERFGOED

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Stefaan Sintobin tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de werking van de Mestbank en over de uitvoeringsbesluiten van het nieuwe Mestdecreet	1
Vraag om uitleg van mevrouw Tinne Rombouts tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de toekenning van de nutriënten-emissierechten	2
Vraag om uitleg van de heer Pieter Huybrechts tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de verstoring van het ecologisch evenwicht door de stierkikker	
Vraag om uitleg van de heer Frans Peeters tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de aanwezigheid van brulkikkers in natuurgebieden	4
Vraag om uitleg van de heer Pieter Huybrechts tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de radioactieve verontreiniging van de Nete	7
Vraag om uitleg van de heer Eric Van Rompuy tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de investering van de Vlaamse overheid via de Participatiemaatschappij Vlaanderen in de luchtvaartmaatschappij Cargo B Airlines en de toename van het aantal nachtvluchten	9
Vraag om uitleg van de heer Frans Peeters tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over het Grensoverschrijdend Ecologisch Basisplan (GEB)	10
Vraag om uitleg van mevrouw Vera Van der Borghst tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de implementatie van het maximaal gescheiden rioleringsstelsel	13

Voorzitter: de heer Patrick Lachaert

Vraag om uitleg van de heer Stefaan Sintobin tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de werking van de Mestbank en over de uitvoeringsbesluiten van het nieuwe Mestdecreet

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin: Mijnheer de voorzitter, vooraleer ik tot mijn vraag om uitleg kom, wil ik toch zeggen dat deze vraag initieel werd ingediend als interpellatieverzoek. De argumentatie die ik gekregen heb, op advies van de commissievoorzitter, om het interpellatieverzoek af te wijzen, was het feit dat een vraag om uitleg van mevrouw Rombouts van enkele maanden geleden over hetzelfde onderwerp ging. In mijn ogen ging de vraag van mevrouw Rombouts alleen over de problematiek van de derogatie en niet over de werking van de Mestbank.

De voorzitter: Mijnheer Sintobin, ik kan u meedelen dat, als ik een advies geef aan het Bureau, dat niet wordt gevolgd. (*Gelach*)

De heer Stefaan Sintobin: Mijnheer de voorzitter, ik hoef voor de aanwezige collega's waarschijnlijk niet uit te leggen wat de Mestbank is. Ze speelt, naast een adviserende, ook een controlerende rol om te proberen het mestprobleem in Vlaanderen op te lossen.

De Groene Kring, een organisatie van jonge land- en tuinbouwers die actief is in Vlaanderen – en waarschijnlijk bij sommige collega's zeer goed bekend is – voerde onlangs in Brugge actie tegen de slechte werking van de Mestbank. Volgens de jonge landbouwers loopt de werking van de Mestbank in het honderd.

Ik heb alle persartikels over deze actie verzameld en de meest frappante opmerkingen van de jonge landbouwers op een rijtje gezet. Ze zeggen dat de Mestbank niet of zeer slecht communiceert met de boeren, maar anderzijds krijgen de boeren wel boetes als ze te laat zijn met hun aangifte. De Mestbank verzuipt in een administratieve papierberg en de boeren leven constant in de onzekerheid of ze de nodige paperassen wel juist bijhouden, aldus de jonge boeren. Verder zeggen ze dat de Mestbank te log werkt, de werknemers niet bekwaam genoeg zijn en niet openstaan voor nieuwe technologieën en bedrijfssystemen. Verder is er een stroeve communicatie tussen de hoofdzetel in Brussel en de provinciale zetels. De concrete uitwerking van het nieuwe Mestdecreet loopt mis en de uitvoeringsbesluiten laten op zich wacht-

ten. Het nieuwe Mestdecreet is van kracht sinds 1 januari, maar de jonge boeren weten te weinig hoe dat concreet moet. Ik denk dat ik ook in een artikel gelezen heb dat de Mestbank in Brugge zegt dat ze zelf niet goed weet hoe het nieuwe Mestdecreet in elkaar zit.

Sommige klachten zijn heel scherp gesteld, maar ik denk dat dat de bedoeling is als men een actie voert. Maar het is voor iedereen toch wel duidelijk – zoals in het verleden in deze commissie al bleek en ook duidelijk wordt als ik met landbouwers spreek over de problematiek van de mest – dat het voor een groot deel gaat over de relatie van de landbouwers met de Mestbank.

Jonge boeren, en landbouwers in het algemeen, willen wel degelijk meehelpen om het mestprobleem in Vlaanderen op te lossen, maar ze verwachten op zijn minst een beetje medewerking van de overheid.

Mevrouw de minister, onderschrijft u de kritiek van de landbouwers op de werking van de Mestbank? Hoe wilt u, eventueel, een nieuwe wind doen waaien door de Mestbank en de werking van de Mestbank verbeteren? Is een externe audit hier niet op zijn plaats? Welke initiatieven kunt u eventueel aankondigen? Hoe zit het met de uitvoeringsbesluiten van het nieuwe Mestdecreet?

De heer Patrick Lachaert: Bij de vele uren durende bespreking van het Mestdecreet bleek dat een van de uitdagingen de goede uitvoering was. Daar staat of valt de regelgeving meestal mee.

Er zou misschien toch, om het zacht uit te drukken, enige verbetering kunnen geschieden. We hebben ook allemaal bij onze uiteenzetting over het nieuwe Mestdecreet gezegd dat, als het niet wordt uitgevoerd zoals het hoort, in dit geval door de Mestbank, degenen die het decreet gemaakt hebben, elke geloofwaardigheid verliezen.

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Collega's, het mestbeleid is een driehoeksgebeuren van overleg en samenwerking tussen de minister, de Mestbank en de landbouwsector. Samen zijn we verantwoordelijk om de milieudoelstellingen te realiseren, in medeverantwoordelijkheid en vertrouwen. Daarbij moet ook bijzondere aandacht worden besteed aan duurzame landbouw.

De missie van de Mestbank werd duidelijk verwoord in artikel 4 van het nieuwe Mestdecreet. Hierbij werd een onderscheid gemaakt tussen ondersteunende taken en controletaken. Dit onderscheid is belangrijk en ik wil

dat dit onderscheid ook duidelijk in een organigram te zien zal zijn. Het Vlaamse mestbeleid moet een sensibiliserend mestbeleid zijn, klantvriendelijk en oplossingsgericht en tevens uitnodigend tot gedragsverandering. Daarnaast kunnen we er niet omheen dat ook een correcte handhaving van het Mestdecreet primordiaal is.

Begin 2006 heeft de Mestbank een interne reorganisatie doorgevoerd om haar dienstverlening te optimaliseren. In elke provincie werd een cel bedrijfsadvies en sensibilisering opgericht, juist om de ondersteunende taak die in het Mestdecreet staat, waar te nemen.

Ik heb er alle begrip voor dat 2007 voor de landbouwers geen gemakkelijk overgangsjaar is. Ze moeten het nieuwe mestbeleid, dat heel wat uitdagingen bevat, in hun bedrijf inpassen. Ik zal er, met de mogelijkheden die ik heb, op toezien dat de Mestbank hiermee rekening houdt.

Wat de uitvoeringsbesluiten betreft, kan ik het volgende stellen. Op dit ogenblik worden alle gegevens verwerkt van de eenmalige perceelsregistratie. Die moet het voor de landbouwers eenvoudiger maken om hun aangifte, zowel in het kader van het landbouwbeleid als het mestbeleid, in dezelfde aangifte te doen. De verwerking van deze gegevens is ook nodig voor het toekennen van de nutriëntenemissierechten. Een eerste uitvoeringsbesluit werd door de Vlaamse Regering goedgekeurd op 9 maart 2007 en gepubliceerd op 27 april 2007. Een tweede uitvoeringsbesluit, dat betrekking heeft op het vervoer van meststoffen, werd principieel goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 8 juni en voor advies voorgelegd aan de Raad van State. Ik zal pogen om een derde uitvoeringsbesluit betreffende de nutriëntenemissierechten nog voor het zomerreces voor principiële goedkeuring voor te leggen aan de Vlaamse Regering.

Ik heb begrip voor wat hier wordt gesteld en zal er mee op toezien dat de Mestbank rekening houdt met de uitdagingen en de overgangperiode waarin iedereen zit.

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin: Mevrouw de minister, bedankt voor uw antwoord. Ik heb er natuurlijk alle begrip voor dat we in een moeilijk jaar zitten, met de toepassing van het nieuwe Mestdecreet. Ik moet wel vaststellen dat de kritiek van de landbouwers op de werking van de Mestbank niet dateert van de invoering van het nieuwe Mestdecreet, maar al een tijd aanwezig is. U hebt waarschijnlijk ook regelmatig contact met landbouwers. Een van de zaken die steeds terugkomen, is de werking van de Mestbank.

De kritiek komt trouwens niet alleen uit de hoek van de landbouwers. De heer Dirk Struyf, hoofd van de Mestbank, erkent dat er nog altijd een serieus probleem is met de communicatie vanuit Brussel met de provinciale zetels.

Ik gun u en ook de Mestbank het voordeel van de twijfel. Het is niet mijn bedoeling om de Mestbank en de administratie aan te vallen. Ik heb begrip voor het moeilijke jaar, maar het zou jammer zijn – zeker als de kritiek komt van jonge landbouwers, die in mijn ogen toch de toekomst zijn van onze landbouw in Vlaanderen – dat omwille van te weinig ondersteuning vanuit de overheid, de landbouwers er het bijltje bij neerleggen.

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Mijnheer Sintobin, ik weet dat er ook vroeger klachten waren, maar we hebben nu ook een nieuw Mestdecreet. Het vroegere Mestdecreet was wellicht wat ondoorzichtiger. Als gevolg van wat vroeger werd opgemerkt, is de interne reorganisatie ook doorgevoerd.

We zitten in een moeilijk jaar. Ik denk dat we moeten kijken hoe alles evolueert en wachten tot alle uitvoeringsbesluiten operationeel zijn. Niettemin neem ik uw opmerkingen, die overal op het veld gehoord worden, zeker mee.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Tinne Rombouts tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de toekenning van de nutriëntenemissierechten

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Mevrouw Tinne Rombouts: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, het nieuwe Mestdecreet is erg duidelijk over de toekenning van de nutriëntenemissierechten. Er staat: “De Mestbank wijst ambtshalve de nutriëntenemissierechten uitgedrukt in NER-D toe aan de betrokken landbouwers. De door de Mestbank op grond van dit artikel toegewezen nutriëntenemissierechten gelden vanaf 1 januari 2007. Voor de omzetting van de nutriëntenhalte in nutriëntenemissierechten uitgedrukt in NER-D maakt de Mestbank gebruik van de tabel in de bij dit decreet gevoegde bijlage.”

Tot op heden zijn de nutriëntenemissierechten echter nog niet toegekend aan de landbouwers. Hierover bestaat nogal wat ongenoegen en onzekerheid op het terrein. Overnames zijn op dit moment verschrikkelijk complex. Door het samenspel tussen milieuvergunningen, nutriëntenhalte en nutriëntenemissierechten, is het heel moeilijk om door de bomen het bos nog te zien. Bovendien wordt de landbouwer vaak gebonden aan termijnen waarbinnen een bedrijf overgenomen dient te zijn of de productie op het andere bedrijf stopgezet dient te zijn.

Ik heb hier een brief bij van de Vlaamse Landmaatschappij (VLM) in verband met een overname van dit jaar. Er zijn twee zinnen die me expliciet opvallen. Vooreerst zegt de Mestbank “dat de Mestbank dan ook geen grondslag meer heeft om samenvoegingen van nutriëntenhalten door te voeren”. Het is dus heel belangrijk dat die nutriëntenemissierechten dringend worden toegekend.

Even verder schrijft de Mestbank: “Zolang u niet beschikt over de nodige nutriëntenhalte, zal een superheffing geheven worden op de dierlijke productie.”

Eenzijds krijgen de veehouders geen enkele zekerheid en anderzijds wordt bedreigd met superheffingen. Op deze wijze dreigen overnames volledig stil te vallen. Nochtans was bij de opmaak van het nieuwe decreet duidelijk afgesproken dat er rechtszekerheid zou zijn en dat overnames vlot moeten kunnen verlopen.

We hebben aangekondigd dat er een nieuw decreet komt dat eenvoudig en transparant is. Een half jaar na de ingang van het nieuwe decreet, verlopen overnames nog steeds volgens het oude onduidelijke decreet. Het wordt hoog tijd om de bladzijde om te draaien en een nieuwe start te nemen.

Mevrouw de minister, ik zou u willen vragen om duidelijkheid te scheppen. Hoe verlopen overnames op dit moment? Vanaf welke datum verlopen overnames volgens het nieuwe decreet? Wanneer zullen de nutriëntenemissierechten toegekend zijn?

De voorzitter: De heer Matthijs heeft het woord.

De heer Erik Matthijs: Mijnheer de voorzitter, er werd al gesproken over de toekenning en verhandeling van de nutriëntenemissierechten. De regeling voor groei, mits mestverwerking, zou operationeel moeten zijn vanaf 1 januari 2008. Het decreet dat we samen hebben besproken, maakt dat mogelijk.

Het engagement van mestverwerking moet door de betrokken bedrijven onverkort op duurzame wijze kunnen worden uitgevoerd. Mestexport moet beschouwd blijven worden als mestverwerking. De toekenning van mestverwerkingscertificaten moet gebeuren aan degene die laat verwerken, mits sluitende verantwoordelijkheid op het niveau van de verwerker. Ook voor dit punt zou ik voor volgend jaar aandacht willen vragen.

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Mevrouw Rombouts, in het nu afgeschafte artikel 33bis, paragraaf 5, van het oude Mestdecreet, waren de nutriëntenhalte en de milieuvergunning aan elkaar gekoppeld. Nutriëntenhalte kon alleen overgenomen worden via de overname van de

milieuvergunning. Als men deze nutriëntenhalte op een andere locatie wenste te gebruiken, moest ook een vergunningsdossier ingediend worden, waarbij de vergunningen samengevoegd worden.

Artikel 33bis is door het nieuwe Mestdecreet volledig opgeheven met ingang van 1 januari 2007. Aangezien de nutriëntenhalte met de ingang van het nieuwe Mestdecreet vervangen werd door nutriëntenemissierechten, kunnen er vanaf 1 januari 2007 dus ook geen nutriëntenhalten meer overgenomen worden.

In artikel 33ter stond de vergunningenstop. Deze vergunningenstop uit het oude Mestdecreet is dit jaar wel nog van toepassing op grond van artikel 79 van het nieuwe Mestdecreet.

Zoals al gesteld, bestaat artikel 33bis, paragraaf 5, van het oude Mestdecreet, waarbij de overdracht van nutriëntenhalte van de ene naar een andere landbouwer of tussen verschillende exploitaties gekoppeld was aan de overname van de milieuvergunning of het samenvoegen van milieuvergunningen, niet meer sinds 1 januari 2007.

In artikel 88 van het Mestdecreet is opgenomen dat de Vlaamse Regering beslist wanneer de bepalingen inzake overname van nutriëntenemissierechten in werking zullen treden. In het Mestdecreet is ook opgenomen dat de uiterste datum hiervoor 1 januari 2008 is.

Het besluit betreffende nutriëntenemissierechten is in voorbereiding en nutriëntenemissierechten moeten nog worden toegewezen, bijgevolg kunnen er ook nog geen nutriëntenemissierechten overgenomen worden. Er werden tot op heden dan ook geen overnames van nutriëntenemissierechten geregistreerd, noch uitgevoerd.

Het voorontwerp van besluit betreffende de nutriëntenemissierechten werd op 4 juli in de Technische Werkgroep Nutriënten besproken. Mevrouw Rombouts, zoals u in uw inleiding zelf hebt gesteld, zal de nutriëntenhalte worden omgezet in nutriëntenemissierechten en zullen deze nutriëntenemissierechten gelden vanaf 1 januari 2007.

Deze nutriëntenemissierechten worden toegewezen aan de landbouwer en zijn, in tegenstelling met de nutriëntenhalte, niet meer gekoppeld aan een bepaalde locatie of milieuvergunning. Het uitvoeringsbesluit zal voorzien in een specifieke overnameprocedure gericht op de overnames die in de praktijk werden uitgevoerd voor de toekenning van de nutriëntenemissierechten. Dit uitvoeringsbesluit zal nog voor het zomerreces voorgelegd worden aan de Vlaamse Regering voor principiële goedkeuring.

Gelijktijdig met het Mestdecreet is ook de eenmalige perceelsregistratie goedgekeurd, waarin de gemeen-

schappelijke identificatie van de landbouwers voor het Agentschap voor Landbouw en Visserij (ALV) en voor de Vlaamse Landmaatschappij, afdeling Mestbank, geregeld wordt.

De databanken van ALV en Mestbank moesten op elkaar worden afgestemd. De voorbije maanden is door zowel ALV als de Mestbank met vereende krachten zeer hard gewerkt om deze gemeenschappelijke identificatie op de sporen te zetten. Momenteel worden de laatste aanpassingen en correcties van de nieuwe identificaties doorgevoerd. ALV heeft echter nog zeker tot 13 juli nodig om de gecorrigeerde gegevens te verwerken, waardoor ten vroegste in augustus beide databanken op elkaar zijn afgestemd en de landbouwers uniek zijn geïdentificeerd.

Vanaf half augustus zou de uitwisseling van de identificatiegegevens tussen beide administraties automatisch moeten verlopen. Pas op dat moment kan worden gestart met de toekenning van de nutriëntenemissierechten.

De voorbereidingen voor de toekenning zijn lopende bij de Mestbank, zodat onmiddellijk na de afstemming van beide databanken, kan worden gestart met de toekenning van de nutriëntenemissierechten.

De landbouworganisaties lieten ook al weten dat zij verkiezen om de nutriëntenemissierechten pas toe te kennen als de identificatiegegevens volledig correct zijn voor alle landbouwers en dus aan iedereen kunnen worden toegekend. Het toekennen van de nutriëntenemissierechten zal bijgevolg ten vroegste begin september van start gaan. Ik verwacht van de Mestbank dat ze de landbouwers die een overname gedaan hebben, efficiënt zal helpen om op ordentelijke wijze dit overgangsjaar door te komen.

Voor de geïnteresseerden heb ik een voorstel van timing bij. Het is een benadering. Ik vraag u dus om me er niet op vast te pinnen. Het is een voorstel van timing voor de vijftien uitvoeringsbesluiten. Misschien is het niet verstandig van me om dit uit te delen, want het gaat echt om een benadering, maar het lijkt me wel correct om dit te doen. Ik zal het aan de commissiesecretaris bezorgen.

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Mevrouw Tinne Rombouts: Mevrouw de minister, ik dank u voor uw uitgebreide antwoord. Het betreft een technische materie en het is niet evident om er volledig in thuis te zijn. We hebben voor een aantal zaken een timing gekregen. Dat is toch wel belangrijk, want zo kunnen de mensen weten wanneer ze meer duidelijkheid en rechtzekerheid kunnen verwachten. Het is zeker van belang voor landbouwers die met een overname bezig zijn, want dat is een belangrijke stap in hun leven. Als ze geen echte duidelijkheid of zekerheid krijgen, veroorzaakt dat extra problemen bij het opstarten van de overname.

Ik heb begrepen dat het uitvoeringsbesluit inzake de nutriëntenemissierechten nog voor de zomer principieel wordt voorgelegd en dat er in september wordt gestart met de effectieve toekenning ervan. Hopelijk krijgen de bedrijven ook daarover zo snel mogelijk duidelijkheid en rechtszekerheid.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Pieter Huybrechts tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de verstoring van het ecologisch evenwicht door de stierkikker

Vraag om uitleg van de heer Frans Peeters tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de aanwezigheid van brulkikkers in natuurgebieden

De voorzitter: De heer Huybrechts heeft het woord.

De heer Pieter Huybrechts: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, ik besef dat dit een ongebruikelijke en misschien zelfs een lachwekkende vraag kan lijken. Ik ben dan ook tevreden dat de heer Peeters een gelijkaardige vraag stelt.

Het gaat wel degelijk om een serieus probleem. Volgens professor Alain De Vocht, bioloog aan de Universiteit Hasselt, vormt de stierkikker, in de volksmond ook brulkikker genoemd en ik het Engels 'bullfrog', een reëel gevaar voor de verstoring van het ecologische evenwicht in Vlaanderen. Zo is de stierkikker, die ruim 20 centimeter groot kan worden en een gewicht heeft dat kan oplopen tot een halve kilogram, verantwoordelijk voor het verdwijnen van inheemse soortgenoten en familieleden uit hun omgeving.

Inheemse kikkers, de groene en de bruine kikker, worden samen met salamanders, padden, vissen, kleine knaagdieren en zelfs kleine vogels door de stierkikker opgepeuzeld of sterven de hongerdood omdat de exoot alle voedsel wegkaapt. De stierkikker is een enorme veelvraat en eet alles op wat te pakken valt, alles wat kleiner is dan hijzelf. Een relatief kleine prooi wordt meteen naar binnen gewerkt. Grotere prooien worden vastgehouden in hun muil, onder water verdrongen en vervolgens ingeslikt.

De stierkikker zelf wordt weinig of niet gegeten. Zelfs larven en eieren worden door de vissen niet gesmaakt. Een groot deel van de larven kan dus zorgeloos uitgroeien tot volwassen kikkers en zelf nakomelingen voortbrengen. Als men dan weet dat het legsel van een wijfje 10.000 tot 25.000 eieren kan bevatten, dan is het

logisch dat professor De Vocht en vele anderen zich zorgen maken.

De stierkikker laat zich bovendien heel moeilijk benaderen en is bijna onmogelijk te vangen. Bijkomend probleem is, zeker voor de omwonenden, dat dit beestje een opvallende roep heeft die over een grote afstand, tot twee kilometer ver, te horen is. Deze roep klinkt diep grommend als een stier, vandaar de naam, en wordt versterkt door de kwaakblazen.

De stierkikker is een exoot en hoort niet thuis in onze regio. Vele exotische soorten manifesteren zich dikwijls als pestsoorten en kennen een ongebreidelde expansie. Volgens de conventie over de biologische diversiteit moeten de lidstaten de nodige maatregelen nemen om de kolonisatie van invasieve soorten zo veel mogelijk in te dijken.

Professor De Vocht pleit voor een krachtadig optreden. Hij heeft het zelfs over dynamiteren en over het droogleggen van vijvers. Immers, zonder drastische maatregelen heeft de stierkikker binnen tien jaar heel Vlaanderen ingepalmd. Nu reeds is de vallei van de Grote Nete, tussen Westerlo en Balen, helemaal ingenomen door de stierkikker. Ook in Arendonk en in het Grootbroek te Huldenberg bij Sint-Agatha-Rode plant de stierkikker zich voort.

Mevrouw de minister, welke maatregelen zult u nemen om te voorkomen dat de stierkikker binnen de tien jaar heel Vlaanderen heeft ingepalmd? Dat zou volgens professor De Vocht een enorme ecologische versterking zijn.

Veel van die voortplantingsplaatsen bevinden zich op privéterrein. Die eigenaars staan wellicht niet te trappelen om bestrijdingsacties op hun terrein toe te laten. Hun medewerking is echter wel cruciaal bij de bestrijding van de stierkikker. Hoe wilt u zich verzekeren van de medewerking van die privé-eigenaars?

De voorzitter: De heer Peeters heeft het woord.

De heer Frans Peeters: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, het lijkt op het eerste gezicht inderdaad een belachelijke vraag, maar dat is het niet. Een zestal jaar geleden is daar al over geïnterpelleerd bij de lokale besturen, maar er kwam toen geen oplossing uit de bus. Intussen heeft de stierkikker zich al sterk uitgebreid. Het is onder andere onder impuls van Natuurpunt dat er een maand geleden een initiatief is genomen om dat probleem opnieuw onder de aandacht te brengen.

Het probleem is ernstiger dan men denkt. Vroeger werd de brulkikker enkel opgemerkt in Mol en Geel, nu in de hele Netevallei.

Mevrouw de minister, een beschrijving van het probleem van de brulkikker hebt u al gehad. Ik zal me dan ook beperken tot mijn vragen.

Kan de Vlaamse overheid wetenschappelijk onderzoek stimuleren om het gedrag van de brulkikker in onze contreien te bestuderen zodat er stappen kunnen worden gezet om de exotische reuzenamfibie te bestrijden? In mijn toelichting staat dat deze amfibie zelfs tot dertig centimeter groot kan worden, dat is dus tien centimeter groter dan volgens de heer Huybrechts.

Volgens een rapport van Natuurpunt startte het dier zijn opmars vermoedelijk door de verkoop van de brulkikker op dierenmarkten, waarschijnlijk in Mol. Is het niet mogelijk om de verkoop van dergelijke exotische amfibieën te verbieden?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Mijnheer de voorzitter, collega's, ik heb een foto meegebracht van de brul- of stierkikker. De brulkikker is inderdaad een exoot die hier van nature niet voorkomt. De eerste waarnemingen in Vlaanderen dateren van omstreeks de eeuwwisseling, maar het waren altijd geïsoleerde waarnemingen van volwassen dieren. Momenteel zijn er drie gebieden bekend waar de stierkikker zich voortplant: het vallei-gebied van de Grote Nete, tussen Balen en Westerlo, waar de grootste populaties voorkomen, het Goorken en de Lokkerse Dammen te Arendonk en het Grootbroek te Huldenberg bij Sint-Agatha-Rode.

Het gaat hier om de grootste kikkersoort uit het Noord-Amerikaanse continent. Deze amfibie brengt de meeste tijd door in het water, waar hij overwintert, zich voortplant en op voedsel jaagt. Hij heeft inderdaad een enorme eetlust, en de grootte van zijn prooi wordt enkel beperkt door de omvang van zijn opengesperde bek. Hij eet alles wat in zijn bek past.

Het dier heeft in ons land geen natuurlijke vijanden. De meeste vissoorten negeren zowel de legsels als de larven van de stierkikker, omwille van hun afstotende smaak. Hij lust alles, maar niemand lust hem.

In veel gevallen is voorkomen de beste aanpak. Wat dat betreft moet in de eerste plaats worden gekeken naar de regeling van de import en de handel. Met EEG-verordening nummer 2551/97 van de Commissie van 15 december 1997, werd in principe komaf gemaakt met de import van deze diersoort. Dat betekende echter niet het einde van de verkoop van larven. Onder meer Natuurpunt heeft erop gewezen dat de regionale handel in exemplaren of larven van de stierkikker mee heeft geleid tot de aanwezigheid van deze dieren in bepaalde regio's.

De regeling van de handel in diersoorten is een federale bevoegdheid voor wat de invoer, uitvoer en doorvoer betreft, maar zou, ingevolge de rechtspraak van het Arbitragehof, kunnen worden beschouwd als een gewestbevoegdheid voor wat de interne verhandeling van de diersoort betreft. Het valt dus te overwegen om

de verkoop van soorten als de stierkikker aan banden te leggen en eventueel te verbieden. Ik zal laten onderzoeken in hoeverre dat juridisch mogelijk is.

Daarnaast is er de problematiek van het verbod op het vrijlaten in de natuur. Nogal wat eigenaars willen van die stierkikkers af, bijvoorbeeld op het moment dat die dieren zich beginnen te vergrijpen aan de goudvissen in de vijver. Op dat moment ontstaat de verleiding om ze te vangen en elders vrij te laten. In een besluit van 21 april 1993 heeft de Vlaamse Regering het introduceren van niet-inheemse diersoorten in de natuur verboden, behalve indien daartoe een vergunning wordt verleend. Een vergunning kan alleen maar worden verleend nadat onderzocht is wat de weerslag is van de introductie in de natuur. Deze introducties mogen geen invloed hebben op de plaatselijke fauna en flora. Voor de stierkikker zijn er tot op vandaag geen vergunningen verleend. Gelet op de potentiële impact van de soort is het onwaarschijnlijk dat dit gebeurt. We kunnen dus concluderen dat de in het wild voorkomende dieren illegaal zijn uitgezet.

Wat dit betreft, is de noodzakelijke maatregel van het verbod dus weliswaar genomen, maar hij is niet effectief. Een dergelijk verbod is immers moeilijk te handhaven. In geval van eventuele inbreuken is het ook zeer moeilijk om te achterhalen wie daarvoor verantwoordelijk is.

Naast het aanpakken van de handel en het verbieden van vrijzetting is er ook nog de bestrijding van in de vrije natuur aanwezige exemplaren. In Groot-Brittannië zou de brulkikkerpopulatie nagenoeg zijn uitgeroeid. Daarbij werden heel wat methodes gebruikt: afschot, elektrische bevissing, het gebruik van sleepnetten, droogleggen van de waterpartij en het manueel of met behulp van een schepnet verwijderen van larven of kikkers. Deze bestrijding is echter niet eenvoudig en evenmin goedkoop.

Op grond van het vermelde besluit van 1993 kan ik het Agentschap voor Natuur en Bos of andere personen machtigen om dergelijke niet-inheemse dieren die onvrijwillig of in overtreding in de vrije natuur werden geïntroduceerd, te bestrijden of te verwijderen. Daarvoor heb ik echter het advies nodig van de Vlaamse Hoge Raad voor Natuurbehoud.

Aangezien er in dit geval kennelijk sprake is van schade aan de inheemse fauna en flora, zal ik de Vlaamse Hoge Raad voor Natuurbehoud om een advies vragen, met het oog op het ondernemen van eventuele bestrijdingsacties.

Tot slot is het duidelijk dat maatregelen voor het bestrijden van exotische en invasieve diersoorten moeten worden genomen op basis van grondig onderzoek. Op die manier kunnen de meest effectieve methoden gehanteerd worden en kan in de mate van het mogelijke worden vermeden dat men andere, inheemse diersoorten tot voorwerp van de bestrijdingsacties zou maken.

Aangezien het vaststaat dat de stierkikker zich momenteel vooral in de provincie Antwerpen concentreert, heeft het bestuur van deze provincie het initiatief genomen om een studie op te zetten. Die studie zal worden uitgevoerd door het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO). Er zal onderzoek worden gedaan naar de ecologie van de soort in de gebieden waar ze voorkomt in Vlaanderen. Tevens zal worden nagegaan welke vangmethodes het meest aangewezen zijn om zo efficiënt mogelijk een zo groot mogelijk aantal stierkikkers te vangen en te verdelgen. Daarbij zal worden gekeken naar buitenlandse voorbeelden. Deze studie is gepland voor de komende maanden.

Daarnaast is er in de loop van de maand juli een overleg gepland tussen vertegenwoordigers van de provincie Antwerpen, het Agentschap voor Natuur en Bos, Natuurpunt en het INBO. Op basis van dit overleg en van de resultaten van dit onderzoek kan de aanzet worden gegeven tot een zo efficiënt mogelijke aanpak van de soort in Vlaanderen.

De voorzitter: De heer Huybrechts heeft het woord.

De heer Pieter Huybrechts: Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord. U zegt dat u het advies moet afwachten van de Vlaamse Hoge Raad voor Natuurbehoud. Ik kan enkel vragen dat dit zo snel mogelijk gebeurt. Hoe langer men wacht, hoe groter het probleem en hoe duurder de bestrijding.

Ik had u ook gevraagd hoe u zeker kunt zijn van de medewerking van privé-eigenaars. Wanneer die geen toegang geven tot hun domein, dan zitten we met een probleem. Hoe kunt u daarvoor zorgen?

Minister Hilde Crevits: Ik heb het vooral gehad over het uitzetten van die dieren in de natuur. De maatregelen die u vraagt, betreffen het bestrijden van de brulkikkers die illegaal zijn uitgezet in de vrije natuur. We kunnen niet weten wie daarvoor verantwoordelijk is.

De heer Pieter Huybrechts: Ik denk dat u me verkeerd begrijpt. De stierkikkers moeten bestreden worden. U hebt daartoe een aantal maatregelen opgesomd. Dat is perfect mogelijk op een openbaar domein, maar op een privégrond hebt u de toestemming nodig van de eigenaar. De medewerking van die eigenaars is dus cruciaal. Wanneer zij weigeren, valt uw plan in duigen. Mijn vraag is dan ook hoe u zich kunt verzekeren van hun medewerking.

Minister Hilde Crevits: Dat zal onderzocht moeten worden.

De heer Frans Peeters: Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord. Het is inderdaad zo dat we de brulkikkers zowel op openbaar als op privéterrein moeten kunnen verbieden en bestrijden. Anders heeft het weinig zin.

De voorzitter: Men moet zich dus toegang kunnen verschaffen tot een privédoein, ook wanneer de eigenaar geen toestemming geeft.

Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Pieter Huybrechts tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de radioactieve verontreiniging van de Nete

De voorzitter: De heer Huybrechts heeft het woord.

De heer Pieter Huybrechts: Mevrouw de minister, volgens Greenpeace zijn de oevers van de Nete in Mol-Ezaart zo erg vervuild met radioactieve stoffen, vooral met americum en cesium, dat wandelen er gevaarlijk is. Greenpeace dringt erop aan om een saneringsplan voor de Nete en omgeving uit te werken. Belgoprocess daarentegen zegt dat de metingen in de lijn liggen van de resultaten uit de toezichtsprogramma's van het Federale Agentschap Nucleaire Controle (FANC) en dat de impact op de volksgezondheid onbeduidend is.

Op 8 november 2000 stelde ik aan de toenmalige minister van Leefmilieu en Landbouw, mevrouw Dua, een gelijkaardige vraag over de radioactieve besmetting van het slib op de bodem van de Nete. Mevrouw Dua antwoordde toen dat de resultaten van de metingen niet zouden wijzen op een ontoelaatbare radioactieve besmetting. Bovendien antwoordde ze dat, als men geen echt goede oplossing heeft, het soms veiliger is om het vervuilde slib op de bodem van het water te laten liggen. Ik vind dat een zeer eigenaardige redenering, want volgens het Provinciaal Instituut voor Hygiëne is het wel degelijk mogelijk dat vervuild slib op de oevers belandt door overstromingen. Ik verwijs hiervoor naar de vervuiling van weilanden in Geel-Wilders nabij Mol, door de overstroming van de Grote Nete in september 1998.

Ook werd mij gezegd dat er een overleggroep bestaat die in overleg met de ministers bevoegd voor Leefmilieu, Ruimtelijke Ordening en Openbare Werken een globale strategie zou opmaken. Dit zou moeten leiden tot een uitgebalanceerd geheel van maatregelen die nodig zijn om de uitbaggering, de ruiming en de verwerking van het slib op een ecologische en economisch optimale manier te laten verlopen.

Mevrouw de minister, kunt u mij zeggen of die overleggroep nog bestaat en tot welk uitgebalanceerd geheel van maatregelen men is gekomen? We zijn tenslotte zeven jaar verder, en dan mag men verwachten dat er iets gebeurd is. Hebt u onderzocht of een eventuele sanering – uitbaggering, ruiming en verwerking van het vervuilde slib – van de Nete en omgeving ecologisch en

economisch te verantwoorden is? Wanneer een overstroming ervoor zorgt dat de akkers vervuild zijn met zware metalen of radioactieve stoffen, zoals in dit geval americum en cesium, wie is dan verantwoordelijk voor de vervuiling? Wie moet opdraaien voor de sanering of voor de vernietiging van de oogst als die te veel zware metalen of radioactieve stoffen bevat? Mevrouw de minister, als eminent jurist, kunt u mij hier ongetwijfeld een klaar en duidelijk antwoord op geven.

De voorzitter: De heer Peeters heeft het woord.

De heer Frans Peeters: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, ik wens mij aan te sluiten bij de vraagsteller maar wil toch iets uit zijn betoog nuanceren. Hij heeft het over Geel-Wilders en de overstromingen van 1998. Het gaat daarbij over zware metalen – cadmium en dergelijke – en die zijn niet afkomstig van radioactieve activiteit in Mol, maar wel van Union Minière in Balen. Ik wil dat even duidelijk stellen. Wij hebben metingen laten doen via het Provinciaal Instituut voor Hygiëne. Er is inderdaad een beperkte vervuiling, maar die is zeker niet afkomstig van de nucleaire activiteit in Mol en Dessel.

Niettemin ben ik geïnteresseerd in de resultaten van de overleggroep die zeven jaar geleden gestart is.

De voorzitter: De heer Daems heeft het woord.

De heer Rudi Daems: Mevrouw de minister, collega's, ik had de eer en het genoegen om aanwezig te zijn tijdens die actie en de persconferentie van Greenpeace op 22 mei in Mol, waar de heer Huybrechts naar verwijst. Daar waren ook nog een aantal andere parlementsleden aanwezig.

Ik wil een aantal zaken duiden. Ik heb de indruk, mijnheer Huybrechts, dat u twee zaken door elkaar gooit. Enerzijds is er de problematiek van het historisch deponeren van slibs op de oever van – in dit geval – de Molse Nete. En zoals de heer Peeters zei, is er daar een heel ander migratiepatroon wat betreft zware metalen en radioactiviteit.

Anderzijds is er het slib dat zich op de onderwaterbodem bevindt van in dit geval de Molse Nete. In die context was het niet zo onverstandig dat men eind jaren negentig is gestopt met het ruimen van dat slib en met het deponeren daarvan op de oevers van de Nete. Immers, het risico is veel groter wanneer die radioactieve stoffen op de oevers terecht komen dan wanneer ze in de onderwaterbodem zitten. Er zijn ook risico's wanneer het slib wordt weggenomen van de onderwaterbodem en er een verdere migratie is van bepaalde polluenten naar de grondwaterlagen.

Ik weet niet welke minister terzake de verantwoordelijkheid heeft genomen, maar ik vind het wel correct

dat destijds is beslist om niet te ruimen zolang er geen fundamentele oplossing was van het FANC, het Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle, over de bestemming van dat radioactief materiaal. Op het federale niveau bestaat daar al jarenlang een ongelofelijk stilzwijgen over.

Mevrouw de minister, ik wil van dit interessante dossier gebruik maken om een paar vragen te stellen die ik heb opgepikt tijdens de persconferentie van Greenpeace. We bevinden ons hier op een scheidingslijn. U bent bevoegd voor het ruimen van waterlopen, maar zodra het over radioactief afval gaat, komt de federale overheid om de hoek kijken.

Greenpeace vraagt een onderzoek naar de reikwijdte van de radioactieve besmetting. De heer Huybrechts zegt in zijn vraag dat het risico volgens Belgoprocess onbeduidend is. Diametraal daartegenover staat de interpretatie van een Frans lab dat in opdracht van Greenpeace heeft gewerkt en dat verklaart dat er een zeer reëel risico is, vooral door dat radioactieve slib op de oevers. Er zijn risico's op inwendige en op uitwendige besmetting.

Ik heb nog een vraag waar ook Greenpeace geen oplossing voor heeft: waarom is de radioactieve besmetting het grootst in de bovenste laag van de oevers? Men zou denken dat de besmetting groter is in de diepere lagen maar dat is dus niet het geval. Ze is het grootst op de hoogste twintig centimeter. Vandaar mijn vraag, en hier sluit ik me wel aan bij de heer Huybrechts, komt er een saneringsplan, al dan niet samen met de federale bevoegde instanties?

De Nete heeft nog een andere belangrijke zijrivier die radioactief besmet is, met name de Laak. Het gaat dan niet over nucleaire industrie maar over radioactieve isotopen afkomstig van het winnen van sulfaat- en fosfaattersen door Tessenderlo Chemie. De kritische radioactiviteitswaarden die daar worden gemeten, zijn van dezelfde grootteorde als die van de Molse Nete. Als u denkt aan een sanering van de Molse Nete, wil ik vragen om ook de problematiek van de Laak in overweging te nemen.

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Ik heb aan de administratie gevraagd hoe het zit met de overleggroep die zoveel jaren geleden zou zijn opgestart. De administratie heeft geen weet van die werkgroep en evenmin zijn er resultaten bekend.

De heer Rudi Daems: Ik denk dat er ook hier verwarring bestaat. Die werkgroep of die overleggroep waarvan sprake, was geen werkgroep die specifiek was opgericht voor deze problematiek. Die overleggroep was opgericht door de ministers van Leefmilieu en Openbare Werken om het bagger- en ruimingsplan tot stand te brengen. Die overleggroep heeft effectief geleid tot een

uitvoeringsplan bagger- en ruimingsplan, dat jammer genoeg te lang op het bureau van toenmalig minister Peeters is blijven liggen.

Minister Hilde Crevits: Dat is inderdaad een verschil. De vraag hier is echter heel duidelijk, namelijk of er resultaten zijn van de overleggroep specifiek wat betreft deze problematiek, en het antwoord is negatief. Er zijn geen dergelijke stukken ter beschikking.

Er zijn al heel veel vragen gesteld. Of er een sanering moet plaatsvinden, zal pas blijken als een diepgaand onderzoek de precieze omvang en de ernst van de verontreiniging heeft vastgesteld. Pas nadien kan op basis van een kosten-batenanalyse worden gesteld of sanering effectief aangewezen is en op welke wijze deze het best kan verlopen.

Het onderzoek dat nu ter beschikking ligt, is te fragmentarisch om een uitspraak over de aanpak van de verontreiniging te kunnen doen. Bovendien is de bodemverontreiniging van de Molse Nete geen losstaand feit. Er zou een oplossing moeten komen voor de hele problematiek van de verontreinigde waterbodems in Vlaanderen.

Ik hoop dat een oplossing wordt gevonden via de opmaak van de bekkenbeheerplannen en het vernieuwde bodemsaneringsdecreet en dat op die wijze een passend beleidskader is gecreëerd.

In de bekkenbeheerplannen wordt een prioriteitenlijst van de te saneren waterbodems opgenomen. Het nieuwe bodemdecreet bepaalt in artikel 124 dat de Vlaamse Regering de lijst vaststelt met de locaties die voorts onderzocht moeten worden. De regering zal zich bij het opstellen van de lijst op de prioriteiten van bekkenbeheerplannen baseren.

Met de uitvaardiging van deze lijst zal de waterloopbeheerder verplicht worden tegen een bepaalde termijn het onderzoek van de waterbodems volgens de procedure van het nieuwe decreet uit te voeren. Op basis van dat onderzoek zal de saneringsnoodzaak worden bepaald.

De heer Pieter Huybrechts: Ik dank de minister voor haar antwoord, maar we staan nog niet veel verder. Of de sanering vanuit economisch en ecologisch standpunt mogelijk is, moet nog maar eens blijken uit een onderzoek. Ik hoop dat het weer geen jaren zal aanslepen.

Ik heb nog een vraag. Wie is juridisch aansprakelijk als een oever wordt besmet door zware metalen of radioactieve stoffen? Wie draait ervoor op? Is het de landbouwer of iemand anders?

De voorzitter: Degene die de specie erop legt, is aansprakelijk. De aannemer legt ze erop in opdracht van

een bestuur. Dan is het bestuur verantwoordelijk. Het zou best zijn dat het bestuur zich kan richten naar de aanwijsbare originele verantwoordelijke. Als provincie X de opdracht geeft aan aannemer Z om te baggeren en de specie op iemands eigendom te deponeren, is het bestuur verantwoordelijk. Men zoekt best de aanwijsbare originele verantwoordelijke.

De heer Pieter Huybrechts: Gaat de minister hiermee akkoord? Ik ben immers geen rechter.

Minister Hilde Crevits: Ik zal het laten nagaan. Het zou ongepast zijn om er als minister een uitspraak over te doen. Ik heb mijn antwoord gegeven, er zal een onderzoek moeten plaatsvinden. De verantwoordelijkheden zal ik eveneens laten onderzoeken.

De heer Rudi Daems: Ik dank de minister voor haar antwoord, maar het was te summier. Er wordt verwezen naar een komend onderzoek. Geeft u als minister van Leefmilieu specifiek de opdracht om de radioactiviteit van de Molse Nete te onderzoeken?

Minister Hilde Crevits: De administratie heeft het nagegaan. De onderzoeken die tot nu toe zijn uitgevoerd, zijn fragmentarisch. Ik heb de procedure al geschetst. In principe zullen de specifieke onderzoeken moeten gebeuren door de waterloopbeheerders die de verantwoordelijkheid daartoe krijgen in het kader van de opgemaakte waterbeheerplannen. De administratie is tot de conclusie gekomen dat de problematiek in al zijn aspecten moet worden onderzocht. Ik kan laten bekijken of dat aspect kan worden losgemaakt.

De heer Rudi Daems: Het staat dus nog niet vast dat er een onderzoek komt.

Minister Hilde Crevits: Het staat vast dat er een onderzoek komt. U zult het, gelet op uw achtergrond, met mij eens zijn dat de problematiek in zijn geheel moet worden bekeken. Ze hangt nauw samen met de waterbekkens en de plannen die daaromtrent zijn opgemaakt. De bekkenbeheerder moet uiteindelijk het onderzoek verrichten. We zitten hier wel op de grens tussen twee bevoegdheden. Dat punt is hier al aangeraakt. Ik zal nagaan of we het onderzoek op korte termijn kunnen uitvoeren.

De heer Frans Peeters: Ik verwijs even naar het antwoord van minister Dua op een vraag van collega Huybrechts. Daarin wordt gesteld dat zij de gegevens via haar diensten heeft gekregen van de federale overheid, maar dat men binnen de gestelde normen is gebleven. Ze sloot haar antwoord af met de belofte verdere gedetailleerde informatie te zullen opvragen bij de federale diensten. Intussen zijn er heel wat jaren verstreken. Te pas en te onpas worden er acties op het getouw gezet. Men maakt de bevolking ongerust. Ik stel voor een vraag aan de federale overheid te stellen over de normen, de veilig-

heid en de volksgezondheid in plaats van een onderzoek te voeren naar het ruimen van de specie. Dat is de bevoegdheid van de Vlaamse overheid, maar over de veiligheid en volksgezondheid moet bijkomende informatie aan de federale diensten worden opgevraagd.

Minister Hilde Crevits: De suggestie is waardevol en ik zal ze zeker meenemen.

De heer Pieter Huybrechts: Ik wil even reageren op het verwijt van de heer Daems. Het is niet alleen Belgo-process dat stelde dat de radioactieve besmetting van de Nete binnen de perken bleef. Voormalig minister Dua zelf beaamde dat alles binnen de grenzen bleef.

De heer Rudi Daems: Er moet een onderscheid worden gemaakt tussen het onderzoek dat is gebeurd rond de kwaliteit van het slib en de kwaliteit van de oevers. Bij mijn weten is een onderzoek, zoals recent door Greenpeace is uitgevoerd, in het verleden door de Vlaamse administratie niet gebeurd. Maar u mag mij gerust tegenspreken.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Eric Van Rompuy tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de investering van de Vlaamse overheid via de Participatiemaatschappij Vlaanderen in de luchtvaartmaatschappij Cargo B Airlines en de toename van het aantal nachtvluchten

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy: Mijn vraag is heel concreet. Bij het faillissement van Sabena is in het Vlaams Parlement een resolutie door meerderheid en oppositie goedgekeurd dat wij als Vlaamse overheid niet meer zouden investeren in luchtvaartmaatschappijen. We hebben toen geweigerd te participeren in SN Brussels Airlines, in tegenstelling tot het Brusselse en het Waalse Gewest. Herinner u de discussie die toen is gevoerd en aanleiding heeft gegeven tot heel wat polemiek, als zouden we als Vlaamse Gewest niet willen meewerken bij het opstarten van Brussels Airlines. Dat is voorbij.

We hebben vastgesteld dat de PMV of Participatiemaatschappij Vlaanderen enkele weken geleden beslist heeft mee te investeren in een luchtvaartbedrijf, Cargo B Airlines van Rob Kuijpers. Via de fondsen van de PMV werd een participatie genomen in het bedrijf. In de omgeving van Zaventem is daar grote beroering over ontstaan. Het wordt voorgesteld als onderdeel van het strategisch actieplan dat de Vlaamse overheid

lanceerde, onder meer na het verlies van activiteiten door het vertrek van DHL. De maatschappij is een cargomaatschappij, die in het najaar start met vluchten naar Zuid-Amerika en Zuid-Afrika. Men signaleert ons dat het een cargomaatschappij is die straks ook vluchten zal uitvoeren.

Minister Peeters stelde dat de vergunning voor het aantal nachtvluchten 25.000 is. Ik maak me sterk dat als DHL in 2008 vertrekt, de ruimte die vrijkomt, niet wordt opgevuld door nieuwe activiteiten.

Welke strategie wordt hier gehanteerd? De PMV is weliswaar niet de Vlaamse overheid, en heeft een zelfstandig statuut. Vorige keer zou de PMV ook in Brussels Airlines stappen en is dat uiteindelijk niet doorgegaan. Hebt u enige informatie of de investering in de cargomaatschappij meer nachtvluchten met zich zal meebrengen? Wat is de strategie van de Vlaamse Regering?

Minister Hilde Crevits: Voor mij is het een eerste kennismaking met een dossier dat nog dikwijls op mijn tafel zal belanden. Het beroert heel wat mensen. Het is voor Vlaanderen belangrijk dat Zaventem als logistieke poort vrachten kan ontvangen. De luchtcargo vormt een hefboom voor belangrijke economische activiteiten.

Wat de investering door de PMV betreft, valt de PMV onder de bevoegdheid van mijn collega Van Mechelen. De PMV investeert voor eigen risico en binnen haar eigen opdracht autonoom.

Deze investering staat los van de problematiek van de nachtvluchten. De beperking op de nachtvluchten wordt geregeld in de milieuvergunning en via de bijzondere voorwaarden. Elke maatschappij die op de luchthaven wil opereren, moet dat doen via dat vastgelegde kader.

Mijnheer Van Rompuy, het is een kort antwoord, maar het is het enige antwoord dat ik u op dit ogenblik kan bezorgen.

De heer Eric Van Rompuy: Ik stelde de vraag omdat men binnen een paar maanden geconfronteerd zou kunnen worden met een paar honderd nieuwe nachtvluchten door die nieuwe maatschappij. Dan zou u wel bevoegd zijn. Dan wordt het moeilijk te stellen dat minister Peeters heeft beloofd dat de daling van de nachtvluchten niet meer gecompenseerd zou worden. Er is nu immers een nieuwe maatschappij met geld van de overheid opgestart. Maar het is zo dat dit laatste punt niet onder uw bevoegdheid valt.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Frans Peeters tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over het Grensoverschrijdend Ecologisch Basisplan (GEB)

De voorzitter: De heer Peeters heeft het woord.

De heer Frans Peeters: De afbakening van de agrarische structuur in Vlaanderen en het gebied Neteland is volop aan de gang. Het voorstel ligt voor om sommige agrarische gebieden te herbevestigen. Toch zijn er nog heel wat landbouwgronden waarvan het voortbestaan als agrarisch gebied onzeker is. Dat is onder meer zo in de gemeente Mol.

In de verkenningnota van juni 2005 van de regio Neteland, dat bestrijkt ongeveer 145.000 hectare, is het voorstel van ruimtelijk concept voor het grensgebied Mol-Postel: het behoud en de ontwikkeling van een uitgestrekt en rustig laag dynamisch bos- en heidegebied, met ruimte voor grondgebonden landbouw en aandacht voor de aanwezige historische structuren en de natuurlijke hydrologie.

Na het openbaar onderzoek en de opmerkingen op de verkenningnota, werd in december 2005 het programma voor uitvoering en onderzoek voorgelegd. In dit programma worden twee scenario's voorgesteld. Ten eerste, de inkleuring van het huidig volwaardig landbouwgebied, circa 3.000 hectare, als verwevingsgebied met als doelstelling de bemesting te beperken tot een nulbemesting en het verbod op te leggen om grondwater te onttrekken voor beregening. Ten tweede, de volledige ontwikkeling van de landbouwgebieden tot hoogveengebieden in het noordelijke deel van Postel. Het zuidelijke deel kan landbouw blijven.

Bovendien wordt er in het programma voor het eerst melding gemaakt van een Grensoverschrijdend Ecologisch Basisplan of GEB met een groot grensoverschrijdend natuurgebied van ongeveer 2500 hectare met hoogveen en heide voor Postel.

Het eindvoorstel van de gewenste ruimtelijke structuur en de uitvoeringsplannen maakt uiteindelijk melding van volgend voorstel. In het noorden van Postel worden de aanwezige landbouwgronden en een aantal bosgebieden omgevormd tot hoogveen en heidegebieden. Het zuidelijke gebied kan een landbouwactiviteit behouden, maar er kunnen natuurverbindingen ontwikkeld worden.

In Mol is men echter van mening dat er een ruim gedragen toekomstvisie is uitgewerkt voor de gemeente, namelijk het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan Mol. Dat heeft een drietal jaren in beslag genomen en er is een draagvlak voor gecreëerd. Alle adviezen van de voogdijoverheden zijn intussen ingewonnen, zowel de provinciale als de Vlaamse overheden. Het is dus

een document met een breed draagvlak. Er is een balans gevonden waarbij een duurzame ontwikkeling van de landbouw wordt gekoppeld aan de prachtige landschappen die daar aanwezig zijn en er op een natuurlijke manier zijn tot stand gekomen. Er is een unieke afwisseling van akkers, bossen, grasvelden en natuurgebieden. Tegelijk krijgt recreatie kansen rond de eeuwenoude Norbertijnenabdij van Mol-Postel.

Ik heb drie vragen. Hoe kan het dat een zo uitvoerig plan niet vermeld wordt in de verkenningsnota van juni 2005? Pas na het openbaar onderzoek wordt dit plan vermeld in het programma voor uitvoering en onderzoek. De vraag die rijst bij de lokale besturen, zowel Nederlandse als Vlaamse, is de volgende. Waarom werden de betrokken gemeentebesturen niet op de hoogte gebracht van het bestaan van dergelijk plan?

Zal de minister stappen ondernemen om het lokaal gedragen gemeentelijk ruimtelijk structuurplan te verzoenen met de visie die gehanteerd wordt in het eindvoorstel van de gewenste ruimtelijke structuur en eindvoorstellen, waarin het grensoverschrijdend ecologisch basisplan een bepaalde rol speelt?

De ongerustheid bij de lokale besturen en actoren betreft de bestaanszekerheid van een aantal actieve en hedendaagse moderne landbouwbedrijven, die nu op de helling komen te staan. Denkt de minister eraan om de historisch gegroeide landbouwactiviteit rond de abdij van Postel te behouden in de globale visie van het grensoverschrijdend ecologisch basisplan?

De voorzitter: Er is over dat laatste een schriftelijke vraag aan minister Van Mechelen gesteld.

De heer Frans Peeters: Ik heb zijn antwoord bij me. Hij wenst geen enkele uitspraak te doen over het grensoverschrijdend ecologisch basisplan, want dat is uitgewerkt onder het bevoegdheidsdomein van collega Peeters. Aminor, afdeling Natuur, het huidige Agentschap voor Natuur en Bos was hiervoor een van de opdrachtgevers. Minister Van Mechelen verwijst hiervoor naar de minister van Leefmilieu.

Mevrouw Tinne Rombouts: Ik sluit mij graag aan bij deze vraag omdat de problematiek mij na aan het hart ligt. Het is een lokaal probleem, maar ik ben blij dat de problematiek aan bod komt. Ik volg de afbakening van het buitengebied in het Neteland van nabij op. Ik heb ook een probleem met het Grensoverschrijdend Ecologisch Basisplan. Het voorbije jaar is het al verschillende keren aangekaart, zowel bij minister Van Mechelen als uw voorganger, minister Peeters. Het is de aanleiding geweest voor een interpellatie rond de afbakeningsprocessen in het buitengebied.

Specifiek voor het gebied Mol-Postel en voor het gebied rond de abdij van Postel kan ik na verschillende contac-

ten met mensen ter plaatse alleen nog maar eens onderstrepen dat er al jaren gezocht wordt naar een evenwicht tussen bos, natuur, landbouw en recreatie. Het zou inderdaad spijtig zijn als dit onderuit wordt gehaald met het Vlaamse planningsproces. Ik ben heel benieuwd naar de antwoorden op de vragen hierover.

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Mijnheer de voorzitter, dames en heren, het Grensoverschrijdend Ecologisch Basisplan of GEB kadert in de Benelux-overeenkomst op het gebied van natuurbehoud en landschapsbescherming van 1982. In deze overeenkomst werd het streven uitgedrukt om te komen tot een meer actieve samenwerking inzake natuurbehoud en landschapsbescherming.

Na de vaststelling, in 1997, van het Vlaamse decreet op het natuurbehoud en het natuurlijk milieu, stelde het secretariaat-generaal van de Benelux Economische Unie voor om te komen tot een Grensoverschrijdende Ecologische Basisstructuur. Het doel van het GEB bestaat erin om voor bepaalde grensoverschrijdende gebieden van Nederland en Vlaanderen, waarvoor niet eerder een vorm van gebiedsgerichte samenwerking bestond, een visie op natuur in functie van de Europese habitat- en vogelrichtlijn te ontwikkelen. Dat werd Natura 2000. Aldus wordt een samenhangend grensoverschrijdend ecologisch netwerk nagestreefd, dat gedragen zou worden door de verschillende partners van de respectievelijke regio's.

Tot dusverre werd het proces in verband met dit GEB aangedreven door een ambtelijke projectgroep met vertegenwoordigers van overheidsinstanties op provinciaal of hoger niveau, uit zowel Vlaanderen als Nederland. Het geheel werd gecoördineerd door medewerkers van de Benelux. Het proces doorliep reeds verschillende fasen.

In een eerste fase, 1999-2000, werd een inventarisatie opgemaakt van de problemen en mogelijkheden voor grensoverschrijdende natuur. Er werden in totaal een dertigtal gebieden besproken. Dat resulteerde in de loop van 2000 tot de selectie van zes kansrijke gebieden: Matjes/Maatjes, De Moeren/Ronde Put/Het Goor, Achelse Kluis/Groote Heide/Leenderbos, Hamonterbeek/Ringselven, Vijverbroek/Itterbeek en Voer/Noor/Hoogos. Het wordt tijd dat ik er eens een kijkje ga nemen. Ik geloof dat ik al een uitnodiging heb gekregen.

In een tweede fase, 2001-2004, werden een visie en plan van aanpak uitgewerkt voor deze zes gebieden, met een voorstel voor begrenzing, maatregelen en financiering. Het eindproduct van deze tweede fase is een eindrapport, met name het 'Grensoverschrijdend Ecologisch Basisplan'. De voormelde tweede fase van het plan werd uitgevoerd via een overeenkomst tussen

het secretariaat-generaal van de Benelux Economische Unie en onder meer het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap. Onder meer werd er in 2002 teruggekoppeld met lokale actoren omtrent de visieontwikkeling. Ik verwijs specifiek naar een workshop die op 17 december 2002 gehouden werd over De Moeren/Ronde Put/Het Goor, waarbij ook vanwege de gemeente Mol een vertegenwoordiger aanwezig was. De deelnemers aan de workshop werden tevens op de hoogte gesteld van de resultaten ervan. De studie werd afgerond op 29 september 2004. Het secretariaat-generaal van de Benelux organiseerde een publieksevenement rond het GEB in juni 2005. Dat vond plaats zowel in de provincie Antwerpen, op 1 juni 2005 te Hoogstraten, als in Limburg, op 15 juni 2005. De betrokken gemeenten werden schriftelijk uitgenodigd voor deze evenementen.

Momenteel wordt de derde fase voorbereid, waarbij het de doelstelling is om de in het plan voorgestelde maatregelen te realiseren in functie van vogel- en habitatrictlijn. Men beoogt deze realisatie zodanig aan te pakken dat gekomen zou worden tot een duurzame, gedragen en economisch verantwoorde grensoverschrijdende ontwikkeling. Wat mij betreft, is het bereiken van een afdoend draagvlak een basisvoorwaarde vooraleer er van de realisatie van dit GEB – inclusief de omzetting van landbouwgronden naar hoogvenen of heiden – sprake zou kunnen zijn.

De afbakeningsprocessen voor de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur zijn ruimtelijke processen. Ze vallen onder de verantwoordelijkheid van mijn collega, minister Van Mechelen. Deze processen verlopen, zoals bekend, in drie fasen: een verkenningsfase, een planningsfase en een uitvoeringsfase.

Voor de regio Neteland bevinden we ons nu in de laatste fase. In de verkenningsfase werd er gewerkt aan een verkenningsnota. In deze verkenningsnota werd een eerste integratie en onderlinge afweging van de verschillende elementen en de bestaande visies van de diverse besturen en belangengroepen gemaakt. Parallel voerde een administratieoverschrijdend projectteam, onder voorzitterschap van Ruimtelijke Planning, een voorbereidend onderzoek uit naar de visie-elementen vanuit het Vlaamse niveau op landbouw, natuur en bos. Het is hier dat het GEB aan bod gekomen is. De resulterende verkenningsnota werd toegelicht op informatievergaderingen en voor formeel advies voorgelegd aan gemeenten, provincies en belangengroepen. Tot hier mijn antwoord op uw eerste vraag.

De verzoenbaarheid van het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan met wat resulteert uit de Vlaamse ruimtelijke processen is een verantwoordelijkheid van mijn collega, minister Van Mechelen. Mijn taak als minister van Leefmilieu bestaat erin erop toe te zien dat het eindresultaat verenigbaar is met wat vereist is op grond van

de habitat- en vogelrichtlijn, daarbij rekening houdende met sociale, economische, culturele en lokale bezorgdheden. Dit wordt trouwens letterlijk zo voorgeschreven door de richtlijnen.

Wat op dit moment relevant is voor de bestaanszekerheid van de betrokken landbouwbedrijven, is de afloop van de vermelde planologische processen. Het is bekend dat er met het oog op de voormelde uitvoeringsfase een opdeling voorgesteld werd tussen enerzijds de gebieden waarvoor wordt voorgesteld de agrarische bestemmingen van de bestaande gewestplannen te herbevestigen, en anderzijds de gebieden waarvoor ruimtelijke uitvoeringsplannen zullen worden opge maakt. Bij deze opdeling tussen enerzijds herbevestiging en anderzijds doorverwijzing naar ruimtelijke uitvoeringsplannen, gaat de administratie uit van een methode die vastgesteld werd bij beslissing van de Vlaamse Regering van 3 juni 2005, op basis waarvan agrarische gebieden – in de zin van de gewestplannen – konden worden herbevestigd. Het moest met name gaan om de zogenaamde consensusgebieden.

Hierbij werd door de Vlaamse Regering aangestipt: “Agrarische gebieden die tevens zijn gelegen binnen de perimeter van vogel- of habitatrictlijngebieden worden niet beschouwd als zijnde consensusgebieden waarvoor de werkwijze zoals beschreven in scenario 4 van toepassing is.” Scenario 4 is: “Een beslissing van de Vlaamse Regering waarin gesteld wordt dat voor deze gebieden voorlopig géén planningsinitiatief op gewestelijk niveau genomen wordt.” Dat is dus de herbevestiging.

Het feit dat bepaalde zones bij Mol-Postel niet weerhouden werden als zijnde te herbevestigen agrarische gebieden, is dus terug te voeren op het gegeven dat deze zones gelegen zijn in speciale beschermingszones in de zin van de vogel- en/of de habitatrictlijn, en niet op het gegeven dat deze zones figureren binnen het GEB.

Het feit dat bepaalde zones niet herbevestigd werden, betekent niet dat deze gebieden nu automatisch nooit een planologische bestemming zouden kunnen krijgen als landbouwgebied. Dit betekent enkel dat ze dit statuut niet onmiddellijk kunnen krijgen via herbevestiging. Evenmin betekent deze niet-herbevestiging dat de visie die ontwikkeld werd in het GEB automatisch doorgang zal vinden. Voor de Europese Commissie is het wel belangrijk dat er een gebruikssituatie bekomen wordt die verenigbaar is met de instandhoudingsdoelstellingen van de speciale beschermingszone: niet meer en niet minder. Daarom wordt de bestaanszekerheid van de betrokken actieve en moderne landbouwbedrijven niet bedreigd door een niet-herbevestiging. Wel is het zo dat op dit ogenblik niet de onmiddellijke zekerheid van een herbevestiging geboden kan worden.

Wat de daadwerkelijke realisatie van het GEB betreft, moet er voor het deelgebied De Moeren/Ronde Put/Het Goor, gekeken worden naar de sociaaleconomische randvoorwaarden en het draagvlak. Zoals ik al zei, een realisatie van het GEB is maar bespreekbaar indien deze verkenningen positieve resultaten opleveren. Pas na toetsing aan de verschillende invalshoeken kan een concrete projectdefinitie worden opgesteld.

Tot hier mijn antwoord. Het was misschien een beetje te uitgebreid, maar ik heb ook geprobeerd om het voor mezelf verstaanbaar en eenvoudig te maken.

De voorzitter: De heer Peeters heeft het woord.

De heer Frans Peeters: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, ik dank u voor het uitgebreide antwoord. U hebt alles duidelijk uitgelegd.

Op een bepaald moment werd het GEB voorgesteld aan een lokaal bestuur. Men kreeg er gedurende anderhalf uur een uitleg, en nog een uur later moesten de besluiten van het lokale bestuur geformuleerd zijn. Ik vraag u om erop toe te zien dat wanneer er inspraak georganiseerd wordt, dat ook op een deugdelijke manier gebeurt. Heel wat overheden zijn in hetzelfde bedje ziek.

U merkte ook op dat u een draagvlak wilt. Dat is heel belangrijk, maar als we een draagvlak willen, moeten we heel goed informeren en communiceren, maar ook overleggen. Dat zijn heel belangrijke dingen. Zeker als het gaat over ruimtelijke planning zijn ze een absolute noodzaak. Ik kan niet genoeg benadrukken dat zelfs de Vlaamse overheid en de ambtenaren die deel uitmaken van verschillende diensten, niet alleen voor Leefmilieu, maar ook op andere terreinen, soms schromelijk tekortschieten.

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Mevrouw Tinne Rombouts: Mijnheer de voorzitter, ook ik wil de minister van harte bedanken voor het antwoord. Inzake het draagvlak kan ik enkel de heer Peeters bijtreden.

Het laatste punt over de gebieden in vogel- en habitatrichtlijngebied die niet herbevestigd kunnen worden, blijft toch schrik veroorzaken. De betrokkenen krijgen immers geen herbevestiging, maar zien anders wel het grensoverschrijdende project liggen. Ik neem zeker uit het antwoord van de minister mee dat het niet zo is dat het grensoverschrijdende project in de plaats komt van de herbevestiging en dat voor de minister het draagvlak voorop blijft staan.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Vera Van der Borgh tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de implementatie van het maximaal gescheiden rioleringsstelsel

De voorzitter: Mevrouw Van der Borgh heeft het woord.

Mevrouw Vera Van der Borgh: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, de verdunning van het afvalwater door hemelwater is een van de structurele problemen in de Vlaamse waterzuivering. Bij nieuwbouw en herbouw mag er al enkele jaren niet meer gemengd geloosd worden. Voor bestaande panden werden tot nu toe slechts in enkele gemeenten toelagen gehanteerd als instrument en als stimulans om niet langer gemengd te lozen. Daarin zal naar alle waarschijnlijkheid verandering komen, want de Vlaamse Milieumaatschappij, de VMM, werkt aan een aanpassing van de normen in de Vlaamse Milieuvergunningenreglementering, VLAREM II, in functie van de nieuwe zones in het zoneringsplan van de rioleringen. De aanpassingen zouden erin bestaan dat ook bestaande panden, gelegen langs een tracé waar een gescheiden stelsel wordt aangelegd, onder bepaalde voorwaarden zullen worden verplicht om het hemelwater af te koppelen van de afvalwaterlozing. Het doel is een maximaal gescheiden stelsel.

Dit beleid is zeer terecht. Het is immers zinloos en ook een verspilling van investeringsmiddelen om overall nieuwe gescheiden stelsels aan te leggen en alle aangesloten panden verder gemengd te laten lozen. De vraag is echter hoe de rioolbeheerders dit 'maximaal gescheiden stelsel' in de praktijk kunnen realiseren en hoe ze dat bovendien op een systematische manier kunnen doen.

Voor alle duidelijkheid, de rioolbeheerders bestaan voor drie kwart uit de gemeenten die zelf of via een dienstverlener hun rioolnet beheren, en voor één kwart uit de intercommunales die de rioolnetten van de gemeenten overnamen.

De VMM wijst er de rioolbeheerders voortdurend op dat er dringend een versnelling nodig is in de aanleg van ontbrekende riolen. Rioolbeheerders zullen dus dringend nood hebben aan een efficiënte en betaalbare vorm van handhaving waarmee de binnenkort door VLAREM II verplichte afkoppeling kan worden afgedwongen. De vraag is natuurlijk welke vorm van handhaving we hier voor ogen moeten houden.

Wanneer een woningeigenaar wordt verplicht om het hemelwater van zijn bestaande woning af te koppelen van het afvalwater, en dit niet tijdig doet of zelfs weigert het te doen, kan de rioolbeheerder vandaag enkel

naar het gerecht stappen, maar dan wel met het besef dat de procureur bijna altijd seponeert. Het gevolg is dat er stilaan heel wat systemen ontstaan waarbij de rioolbeheerders, met wisselend succes, toelagen of werken aanbieden aan de 'getroffen' burgers. Het behoeft geen uitleg dat deze gang van zaken het rioolbeleid in Vlaanderen om meerdere redenen zal vertragen.

We moeten ook durven stellen dat het niet gemakkelijk is voor de dicht bij de bevolking staande lokale politici – wat velen van ons ook zijn – om burgers te dwingen om hun hemelwater af te koppelen of hen voor het gerecht te slepen. Dit creëert een gespannen verhouding en een vertrouwensbreuk tussen het lokale bestuur en de inwoners.

Vandaar mijn voorstel: waarom zouden we de drinkwatermaatschappijen, die nu belast zijn met het innen van alle waterheffingen, waaronder ook het zogenaamde rioolrecht, geen gedifferentieerde tarifieringen laten invoeren? Anders gesteld, als er een gescheiden stelsel ligt en de aanpalende eigenaars weigeren de nodige werken te doen om gescheiden te lozen, dan zou men een extra heffing kunnen vragen of men zou ook een positieve en stimulerende maatregel kunnen nemen en aan diegenen die wél het nodige doen, een vermindering van de heffing kunnen toekennen. Ik vermoed dat dan wel een decretale aanpassing op de waterzuivering noodzakelijk zal zijn.

Bent u, mevrouw de minister, op de hoogte van de problemen die vele lokale besturen ervaren wanneer eigenaars van woningen zich moeten aansluiten op het gescheiden stelsel en een afkoppeling tussen hemelwater en afvalwater weigeren? Ik vermoed van wel. Acht u het opportuun dat de rioolbeheerders, in casu meestal de lokale besturen, worden belast met de handhaving van de regelgeving van VLAREM II, waarbij het principe van het maximaal gescheiden stelsel centraal zal staan? Bent u het voorstel genegen om eigenaars financieel te belonen of te straffen via de tarifieringen van de drinkwatermaatschappijen, indien ze zich binnen het maximaal gescheiden stelsel inpassen, respectievelijk weigeren dit te doen?

De voorzitter: De heer Matthijs heeft het woord.

De heer Erik Matthijs: Uw vraag is heel interessant, mevrouw Van der Borgh. Ik denk dat men de mensen die in dat geval verkeren, een zekere tijd moet geven om de afkoppeling van het regenwater te realiseren. Ik zal daar geen aantal jaren op kleven. Uw voorstel lijkt op het eerste gezicht interessant, maar ik denk dat het een schending inhoudt van het gelijkheidsbeginsel. De gemeenteraad keurt de omvang van het rioolrecht goed, en dan geldt het voor iedereen.

De heer Patrick Lachaert: Ik geef mevrouw Van der Borgh deze kleine nuancering mee: niet iedereen werkt

via de rioolmaatschappij. Er zijn gemeenten die dat zelf in handen houden, en die dan natuurlijk zelf de handhaving moeten verzorgen. Dat is een technische aangelegenheid, waarover we ons samen eens moeten buigen.

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Dank u, mevrouw Van der Borgh. Collega's, dit is inderdaad een bijzonder interessante vraag. Vanuit een zeer recent verleden ben ik trouwens ook wat vertrouwd met de problematiek.

Ik ben mij er terdege van bewust dat het realiseren van een verregaande afkoppeling van afvalwater en hemelwater niet eenvoudig is en ook niet eenvoudig te realiseren zal zijn. Bij nieuwbouwwoningen is die afkoppeling vrij gemakkelijk afdwingbaar, via de bouwvergunning, en ook uitvoerbaar. Je moet er gewoon rekening mee houden bij het bouwen van de woning. Het schoentje knelt natuurlijk vooral bij bestaande woningen, waarbij een volledige afkoppeling tot aanzienlijke werken en bijhorende kosten aanleiding kan geven. Het begeleiden en sensibiliseren van de burger zal hier een intensieve maar zeer noodzakelijke opgave zijn.

De basis voor een goede en afdwingbare regelgeving ligt in ambitieuze maar, vooral, realistische doelstellingen. Daarom wordt op dit moment de laatste hand gelegd aan enkele wijzigingen in VLAREM II in verband met de aansluit- en afkoppelingsplicht.

Concreet zou er voor worden geopteerd om in de voorliggende wijziging aan VLAREM II enkel voor open en halfopen bebouwing een verplichting in te schrijven om over te gaan tot een volledige scheiding van alle afvalwater- en hemelwaterstromen op privédomein. Voor gesloten bebouwing zou de afkoppeling van de voorste dakhelft volstaan. Dit is de meest kosteneffectieve en -efficiënte manier om uitvoering te geven aan de afkoppelingsplicht. Zo worden de mensen niet verplicht om onder hun woning door te gaan om de achterkanten te laten afkoppelen.

Anderzijds worden de gemeentelijke rioolbeheerders maximaal gestimuleerd om de afkoppeling bij de particulieren zo ver mogelijk te laten doorvoeren. De subsidieregeling van het Vlaamse Gewest voor de gemeentelijke rioleringen bepaalt immers dat bij de aanleg van een volledig gescheiden stelsel, een '2DWA-riolering', het subsidiepercentage 100 percent bedraagt, terwijl dit voor het gedeeltelijk gescheiden stelsel slechts 75 percent bedraagt. Bovendien wordt er bij de rangschikking van de projecten die in aanmerking komen voor subsidiëring voorrang gegeven aan de projecten met een volledige afkoppeling van hemelwater.

Mijn administratie gaat op dit ogenblik na in hoeverre deze afkoppeling vanuit het gewest financieel zou

kunnen worden ondersteund. Ik kan daarover vandaag nog geen uitspraak doen. Hoe dan ook worden de te bewandelen pistes in nauw overleg met de betrokken partijen overlegd.

Zoals u weet, is de gemeentelijke saneringsplicht van het geleverde drinkwater sedert 1 januari 2005 toegewezen aan de drinkwatermaatschappijen. Die doen de sanering zelf of sluiten hiervoor een contract af met een derde. Dat kan een gemeente zijn, of een intercommunale, of nog een andere partner. Als gevolg van de prioriteit die bij de opmaak van de subsidieprogramma's gegeven wordt aan de projecten met volledig afkoppeling, dienen de respectieve rioolbeheerders meer en meer dergelijke projecten in. Dat is een logische evolutie. Bij de uitvoering van dergelijke projecten wordt dan per aansluiting, in nauw overleg met de betrokkenen, bekeken hoe de afkoppeling het best kan worden gerealiseerd. Anderzijds blijft wat betreft de aansluiting- en minimale afkoppelingsplicht de VLAREM II-reglementering bestaan.

Vandaag is het toezicht op de handhaving van VLAREM II wat dit betreft een taak van de gemeenten, bijvoorbeeld van de gemeentelijke milieuambtenaar. Het is mijn voornemen om dat in de toekomst ook zo te houden. In het kader van het in voorbereiding zijnde handhavingsdecreet laat ik echter de depenalisering van deze verplichtingen onderzoeken. Dat zou kunnen tot gevolg hebben dat een administratieve sanctie een volledige Vlaamse bevoegdheid zou zijn en dan ook soepeler en gemakkelijker toepasbaar.

Over het voorstel in uw derde vraag was hier al wat discussie. Een alternatieve benadering op een wat langere termijn kan een gedifferentieerde bijdrage zijn. Dit zou de opsplitsing betekenen van de saneringsbijdrage in een component drinkwater en een component hemelwater. Dit zou inhouden dat de saneringsbijdrage bijvoorbeeld in functie van de aanwezigheid van verharde oppervlakten zou kunnen worden berekend, met hieraan gekoppeld een vermindering bij hergebruik of bij gedeeltelijke of volledige afkoppeling. Deze piste is nog in onderzoek.

De drinkwatermaatschappijen hebben tot nu toe al hun middelen moeten inzetten om de integratie van de watersector op een vlotte manier te laten verlopen. Bij de invoering van de integrale waterfactuur waren de nodige gegevens voor de gedifferentieerde heffing niet beschikbaar. Op dit moment zijn de drinkwatermaatschappijen in overleg met de VMM en andere betrokkenen gestart met een onderzoek hoe de saneringsbijdragen en de afvalwaterheffingen geoptimaliseerd kunnen worden. Ik zeg u nu al dat het aspect van die gedifferentieerde heffing zeker in de besprekingen zal worden opgenomen. Vandaag kan daarop nog geen definitief antwoord worden gegeven.

Mevrouw Vera Van der Borgh: Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik kan me er in grote lijnen wel in vinden, maar ik vind dat we wel vrij

gemakkelijk over de problematiek gaan. Ik weet dat het geen eenvoudige materie is en dat het niet gemakkelijk uitvoerbaar is.

Ik vind het een terecht beleid om te pleiten voor een gescheiden riolering en een gescheiden lozing. Maar ik vind het ook zinloos om veel middelen in te zetten als we niet kunnen afdwingen dat het ook zo veel als mogelijk gebeurt. Heel wat gemeenten willen die inspanningen wel doen en doen ze ook – zeker als er subsidies tegenover staan – maar als men de particulieren niet kan overtuigen om mee te doen, is dit een beetje zinloos. Gemeenten maken er zich niet populair mee om het af te dwingen. Het is gemakkelijk als men kan zeggen dat het de drinkwatermaatschappijen zijn die het opleggen. Ik denk dat we die piste toch moeten durven onderzoeken. Bent u bereid om dit verder te bestuderen?

Minister Hilde Crevits: Ik denk dat mijn antwoord duidelijk was. Ten eerste, de administratie gaat na in hoeverre de afkoppeling vanuit het gewest financieel kan worden ondersteund. Ten tweede heb ik een aantal versoepelingen van VLAREM aangekondigd die weliswaar nog beslist moeten worden. Ik denk dat het nieuwe handhavingsdecreet een zeer interessante insteek kan worden en een interessante hefboom kan worden om die handhaving op een eenvoudige doch afdwingbare wijze mogelijk te maken.

Mevrouw Vera Van der Borgh: Hebben de gemeenten dan het best nog even geduld en wachten ze nog even met maatregelen nemen?

De heer Patrick Lachaert: Als ex-schepen van Openbare Werken wil ik nog iets toevoegen. Men moet twee zaken onderscheiden: er is de financiering van de riolering en er is de riolering zelf.

Het financiële gedeelte is geregeld zoals de minister daarnet heeft uitgelegd. Voor het operationele gedeelte kan zowel de watermaatschappij verantwoordelijk zijn als de gemeente zelf. In mijn gemeente Merelbeke doet de gemeente het zelf omdat we denken dat de watermaatschappij niet genoeg knowhow heeft van het terrein en omdat we in die terreinkennis al veel geld hebben gestoken.

Het spreekt voor zich dat diegene die verantwoordelijk is voor de uitvoering van het operationele gedeelte, ook voor de handhaving moet zorgen. Als dat de watermaatschappij is, is dat gemakkelijk voor de gemeente, omdat ze dan niemand tegen de haren moet strijken. Maar als de gemeente verantwoordelijk is, moet ze er ook voor gaan. Maar men moet inderdaad een instrument hebben om het te kunnen afdwingen.

Minister Hilde Crevits: Ik heb ook gezegd dat er meer en meer projecten worden ingediend om tot een volle-

dige afkoppeling te komen. Het voordeel is dat je daarvoor 100 percent subsidies krijgt tegenover anders 75 percent. Ik stel vast dat de beheerders die zulke projecten indienen, ook de taak hebben om de mensen die langs het traject wonen, te informeren en te stimuleren om tot afkoppeling over te gaan.

U hebt echter volledig gelijk wanneer u zegt dat het een enorme opdracht voor de toekomst zal zijn. Er zijn inderdaad nog knelpunten. Maar het houdt de beheerders niet tegen om heel veel projecten voor gescheiden stelsels in te dienen.

De heer Patrick Lachaert: In 2010 moet men kiezen in uitvoering van de kaderrichtlijn Water. Ofwel heeft men een gescheiden situatie, ofwel niet, en dan zal de milieuheffing serieus zijn. Hetzelfde geldt voor de individuele behandelingsinstallaties voor afvalwater, de IBA's. Hoe dan ook komt er een afdwingbare maatregel. Men moet natuurlijk niet wachten tot 2010. Maar ik vind wel dat als een gemeente het zelf doet, ze ook zelf de verantwoordelijkheid moet nemen voor vervelende situaties.

De voorzitter: Het incident is gesloten.
